

Schriftlezing: Daniël 3: 1-30

verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus

Je moet het maar durven. Blijven staan als iedereen buigt. Openlijk zichtbaar opkomen voor wat jou heilig is. Ik zie meteen die student weer voor me op het Plein van de Hemelse Vrede in Bejing bij het studentenoproer op 5 juni 1989. Hij doet niet mee aan de strak georganiseerde machtsvertoning van de Chinese grootheid, maar gaat daar dwars doorheen, in zijn witte shirtje. In zijn een-tje maakt hij een statement voor de hele wereld. Zou jij het durven? Tegen de stroom ingaan, open en bloot, kome wat komt? Je kunt natuurlijk ook op een wat meer verborgen manier in verzet komen. In elk geval: die vrienden van Daniël stáán voor hun overtuiging.

Maar wat ik in het verhaal van vandaag het meest adembenemend vind, is het antwoord van de vrienden op de bedreiging van de koning. De koning zegt: 'Als jullie niet buigen, laat ik jullie in de brandende oven gooien. Welke god kan jullie dan nog redden?' En dan *antwoorden* die vrienden: 'Als het moet, kan onze God Die wij vereren, ons redden uit de brandende vuuroven, en Hij zal ons, o koning, uit uw hand verlossen. Zo niet, weet dan o koning, dat wij uw goden niet zullen vereren en niet zullen buigen voor het gouden beeld dat u hebt opgericht.'

Daar zitten twee dingen in.

1 Als het moet, kan onze God ons redden.

Ze weten niet óf God hen gaat redden. Er zit een voorbehoud in. Als het moet, kan God dat. Als het moet van wie? Er is ook vertaling die het weergeeft met: Als God het kan, dan redt Hij ons. Dus dan zou het de vraag zijn of God het wel kán. In elk geval gaan ze er niet voetstoots van uit dat ze gered worden.

Ik kom wel eens gelovigen tegen die zeker weten dat God hun problemen gaat oplossen. Zij laten zich vallen en God zal hen wel opvangen. Hier niet. God is God. Hij is geen verlengstuk van ons leven, Die voor ons gaat fixen wat we zelf niet doen of niet kunnen. God is vrij, Hij is niet verplicht om onze rommel op te ruimen. Om op te komen draven waar wij mensen het laten zitten. Daar mag je niet op rekenen. Aan de andere kant: die God is wel groter dan die koning met zijn beeld en zijn oven. Als het moet, dan kan God wel die vrienden uit de greep van die koning redden. Het is op zijn minst mogelijk dat Hij dat zou kunnen. Dus je moet ook niet te klein van God denken. Alsof God alleen maar verdrietig is om alles wat wij elkaar aandoen. En verder niet kan ingrijpen. In dat antwoord van die vrienden zitten allebei die kanten: God is vrij. Hij moet niets. En God is machtig. Wie weet kan Hij, gaat Hij ons redden.

Maar het is het tweede stuk van hun antwoord wat me de adem beneemt:

2 Maar als God ons niet redt, dan nog zullen we uw goden niet dienen en niet buigen voor dat

beeld van u

Of God ze nu wel of niet gaat redden, de vrienden gaan doen wat volgens hun het goede is - zelfs als dat hun dood betekent. Ze dienen God niet om in ruil daarvoor gered te worden. Ze dienen God om wie Hij is, los van of Hij hun hieruit zal redden. Zelfs als God hen niet redt, blijft Hij voor hun toch hun God, degene die zij eren en dienen. Ze blijven Hem trouw, ongeacht of Hij hen redt uit deze situatie.

Ik heb me afgevraagd: hoe zit dat voor ons? Geloven wij in God om wie Hij is of hopen we toch diepweg ook iets van Hem gedaan te krijgen?

Wij geloven in God. Dat is op zich al een uitspraak. Alsof we allemaal altijd overtuigd zijn en vol vertrouwen. Dat is niet zo. We zijn niet allemaal hetzelfde. De één leeft vooral vanuit Godsvertrouwen, een ander moet dat elke dag 'bevechten.' En het is ook niet altijd hetzelfde. Het ene moment zit je helemaal in de flow van het geloof, in een andere fase is het puur wilskracht, of verlangen wat je drijft. Maar laten we zeggen: we proberen te geloven, te vertrouwen op God.

Wat verwachten we daarvoor terug van God? *Met je verstand* weet je wel, dat God je niet redt van alles wat je leven bedreigt. Ook gelovige mensen maken intens verdrietige dingen mee, oneerlijke dingen. *Maar als je persoonlijk getroffen wordt* door iets vreselijks, kun je er dan mee leven dat die grote God je daar niet uit redt? Soms bekruipt je dan toch de vraag: 'Ik heb altijd goed geleefd, waarom overkomt mij dit? God is toch machtig, waarom helpt Hij me niet?' Ergens verwachten we misschien wel onbewust toch iets terug van God in ruil voor onze toewijding aan Hem. Wij geloven in Hem en Hij op zijn beurt beschermt ons min of meer. Dat is een goede deal, toch?

Maar wat nu als God ons niet redt uit de narigheid. Schrijven we God dan af? Of is het ook mogelijk om in God te geloven niet om wat Hij voor jou persoonlijk doet, maar omdat Hij God is. Hij is de Schepper van hemel en aarde. Hij heeft zichzelf gegeven heeft in Jezus, zo dichtbij kwam Hij, zelfs tot in de dood aan een kruis. Zijn koninkrijk komt, een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Uiteindelijk hebben niet al die rare koningen en presidenten in deze wereld het laatste woord hebben maar Hij. Zou je niet willen geloven in die God, ongeacht je persoonlijke situatie? Omdat deze grote God, een God van liefde is. Genadig en barmhartig, rechtvaardig, vol goedheid en geduld. Geloven is: bij die God willen horen, op die God vertrouwen. Omdat Hij God is.

Kunnen wij geloven in God om God zelf? Zelfs als Hij je niet redt... Dat is een grote vraag die hier voorligt. Die vrienden kunnen dat blijkbaar.

Waar halen zij het vertrouwen vandaan? Dat hebben we ons afgevraagd maandag. Daar ga ik drie dingen over zeggen.

1 We hebben het hier wel over de God van eeuwen terwijl wij mensen zijn die falen en een beperkte blik hebben

Dit besef komt heel duidelijk naar voren in het zogenaamde gebed van Azarja. Azarja, dat was de Hebreeuwse naam, de echte naam, van Abednego. Dat gebed van Azarja staat niet in onze bijbel. Het hoort bij de zgn apocriefe of deuterokanonieke boeken. (Net als trouwens het lied van de mannen in de oven aan het begin vd dienst.) Deze boeken zijn geschreven in de tijd tussen OT en NT in.

Ze horen niet bij de bijbel maar worden wel algemeen erkend als belangrijk.

Dat gebed van Azarja laat ons een kant zien waar wij misschien een blinde vlek hebben. Wij willen nog wel eens God ter verantwoording roepen: 'Waar bent u nu, God?!' Azarja doet dat niet. Hij is ootmoedig. Hij beseft dat ze helemaal nergens recht op hebben. Hij biedt God nederig zijn leven aan, als een offer. Tegelijk pleit hij: God, U kan ons toch niet in de steek laten? Omwille van Abraham, Izaak en Jacob, uw geliefde dienaren. Azarja doet bij God een beroep op die lange geschiedenis van God met zijn mensen. 'Wilt u dan toch ook aan ons denken, nu we hier terecht gekomen zijn?'

Het vertrouwen van de vrienden rust op het besef dat die God van eeuwen een solide basis is om op te vertrouwen. Hij is God en wij zijn maar mensen, met een beperkte blik. Is het dan niet juist verstandig om jezelf een beetje te relativeren en je aan die God van eeuwen toe te vertrouwen?

2 Kijk eens persoonlijk terug hoe God je tot nu toe geholpen heeft

De vrienden hebben al het één en ander ervaren van God. Hij maakte dat het paleispersoneel welwillend was tegenover die vreemde jongens. God gaf hen wijsheid van een goddelijke orde. God luisterde naar hun gebed om Daniël die droom van de koning en de uitleg daarvan te geven. Zo heeft God hun leven al een aantal keren gered.

Als je op zoek bent naar vertrouwen, kijk dan eens terug in je leven, vooral naar de momenten waarop God dichtbij was of je geholpen heeft. De kleine wonderen...

3 Zoek steun bij *elkaar*

Je hebt *elkaar* nodig om dichtbij God te leven. Zeker als het erop aan komt, als je leven bedreigd wordt. Als je moeilijke keuzes moet maken. Zoek elkaar op, praat, deel... Zo bijzonder dat dat kan in een gemeente van Christus. Afgelopen maandag ook weer. Mensen delen heel persoonlijk waar dit bijbelgedeelte hun raakt maar ook welke vragen het oproept en wat hun eigen strijd is. En in zo'n gesprek probeer je soms ook wat 'zou het niet zo kunnen zijn dat...' 'Misschien klopt het wel niet wat ik zeg hoor...' daar kun je dus met elkaar achter komen.

Zo kan je vertrouwen groeien.

De vrienden geven zich over aan God, kome wat komt. En dan gaat het gebeuren. Dat indrukwekkende antwoord van die vrienden maakt dat de koning zich tot op het bot beledigd voelt. Hij laat de oven extra opstoken en de mannen worden vastgebonden en in het vuur gegooid. Maar dan krijgt Koning Nebukadnesar de schrik van zijn leven. Hij ziet de drie mannen vrij rondlopen in het vuur. Er is niets met ze aan de hand, zo lijkt het. En hij ziet een vierde persoon bij hen. Het lijkt wel een engel.

Letterlijk staat er: een godenzoon. Iemand opperde maandag: 'Die engel doet me ook aan Christus denken.' Iemand die naast je staat in je lijden. Iemand die voor je door het vuur gaat. Iemand die het lijden niet uit de weg gaat maar op zich neemt. Zichzelf geeft om jou te redden... De kerk heeft al heel snel - vermoed ik - een voorafschaduw van Christus herkend in deze engel. Maar dat is later.

Terug naar de vrienden van Daniël. Er is een godenzoon uit de hemel gekomen om te redden...

God laat de mannen niet alleen in het heetst van de strijd. Hij komt naast ze staan. Hij beschermt ze. Hij redt ze! Dus toch! Ik vond een mooi beeld hierbij: Die drie mannen, hand in hand, en daarachter in koele kleuren die engel die ze met vleugels beschermt.

Sadrach, Mesach en Abednego worden gered uit het vuur. En nog steeds ervaren mensen redding uit Gods hand. Er gebeuren grote en kleine wonderen, iedere dag. Maar lang niet altijd. We kennen ze allemaal: geliefden die we kwijtraken door de dood. En in gedachten zie ik ook mensen voor me door de eeuwen heen die in de handen van één of andere wrede heerser vielen en het niet overleefd hebben. Gedood omdat ze geloofden in God, omdat ze Joods waren, omdat ze anders waren dan het regime, omdat ze vochten voor vrede en rechtvaardigheid. Ik hoop en ik wil heel graag geloven dat er ook voor hen een engel is geweest die hen door de dood heen heeft gedragen en thuisbrengt bij God.

We hebben een hele reis gemaakt door dit Bijbelverhaal. En het eindigt met een engel die redt. Ook wij verlangen om gered te worden van alles wat ons in dit leven bedreigt. Maar uiteindelijk ook door de dood heen. Dat verlangen leggen we voor aan de God van hemel en aarde. Hij is God, Hij is vrij, Hij is machtig. En wij zijn mensen. We hopen dat Hij ons redt.

Daarom eindigen we met een gebed wat we straks ook zullen zingen:
Zend ons een engel in de nacht (LB 259)
Amen.